

Weekendavisen

Weekendavisen A/S
Pilestræde 34, 1147 København K.
Telefon: 33 75 25 33 Telefax: 33 75 20 50
e-mail: bwa@weekendavisen.dk

Fat mod, Merkel!

MENS verdens opmærksomhed er rettet mod republikanske anti-stats-fundamentalister, der har taget USAs budget og kreditværdighed som gidsler i deres kamp mod et sundheds-væsen for alle, så har vi på europæisk plan i realiteten haft et lignende politisk dødvande i det seneste halve år. Ikke mange skridt er blevet taget i retning mod den finanspolitiske union og den bankunion, som alle talte om for et år siden som absolut påkrævede, hvis den fælles europæiske mønt skulle overleve.

Medvirkende til at dæmpe krisebevidstheden er, at Eurozonens økonomi igen er begyndt at kravle over nul-strengen, en vækst på sølle 0,3 procent i årets andet kvartal, men en vækst alligevel. Men hovedårsagen til det politiske dødvande er, at hele resten af Europa venter på Tyskland. Først afventede man det tyske valg i september, for det var en etableret sandhed, at kansler Merkel jo ikke kunne gå med til noget, der ville forskrække den konservative tyske vælger umiddelbart før valget. Nu, da valget er afviklet – og blev en tornende godkendelse af Merkels snus-tornuftsige små-skridts-politik – venter vi så igen, denne gang på den langtrukne regeringsdannelse. Og, siger folk med forstand, forvent ikke for meget, når der engang bliver dannet regering i Berlin! For Merkels forsigtige økonomiske politik, byggende på soliditet fremfor solidaritet, er ikke bestemt af »markeds-analyser« eller af taktiske overvejelser, den er hjemmegroet og dybt rodfæstet i de antagelser, som kansleren deler med størsteparten af sit folk.

ANTAGELSER, der kan koges ned til tre: 1) Tyskland ville klare sig langt bedre uden euroen, men accepterede den kun som en politisk »pris« for genforeningen, 2) gældskrisen i periferalandene skyldes kun disse landes eksorbitante overforbrug, og regningen herfor påhviler derfor de pågældende landes befolkninger, og 3) de øvrige EU-landes bestræbelser på at indføre fælles garantier og fælles hæftelse for gæld er kun forsøg på at lokke penge ud af Tyskland. Alle tre antagelser er helt eller delvist forkerte. Den fælles valuta har været en gevinst for alle medlemslande i form af øget handel, større prisstabilitet, øget konkurrence og øget effektivitet. Men for et land som Tyskland, der så udpræget er afhængig af sin eksportindustri, har euroen haft den ekstra fordel, at

valutakursen har været »undervurderet« i forhold til, hvad en tysk D-mark ville have været sat til, med andre ord: Tyske produkter har kunnet sælges billigere i udlandet, end de ellers ville. Ja, grækerne, portugiserne, irerne med flere har svinet med den kapital, de havde lånt sig til i optursårene, men der er to »syndere« i et sådant forhold: Den løsgagte debitor og idioten, der lånte ham penge. »Idioten« er i dette tilfælde en stor dels vedkommende de tyske banker. Og selv om disse banker har måttet indkassere svimlende tab som følge af gældssanering, så udgør de resterende udestående hele 40 procent af det tyske BNP, ifølge økonomen Marcel Fratzscher i tidsskriftet *Europes World*. De mange lånepakker til debitorlandene er altså ikke mindst beregnet på at holde kreditorbankerne i især Tyskland flydende.

SÅ står vi tilbage med den tredje tyske grundantagelse: Angsten for en »overførselsunion«, hvor resten af Europa holdes oppe af tyske penge. Den kommer for øjeblikket til udtryk i form af tysk modstand mod en udbygget bankunion. Et fælles banktilsyn er man blevet enige om, og det er fint. Men hvis væksten igen skal i gang – især, men ikke kun, i Sydeuropa – er det en afgørende forudsætning, at finanssektoren igen bliver i stand til at forsyne økonomien med tilstrækkelige midler til, at den kan ekspandere. Og det sker ikke uden en bankunion med fælles indskydergaranti, en fælles fond til at redde eller afvikle insolvente banker og mulighed for at rekapitalisere bankerne.

Den politiske pris for at lade stå til har vi set: I sin mest ekstreme form i Grækenland, hvor nazipartiet Gyldent Dagry i meningsmålinger var oppe på 15 procent af stemmerne. Man kan næsten ikke vente til Europaparlamentsvalget til maj, hvor populistiske yderpartier på begge fløje vil gøre indhug i mandaterne, mens den apatiske normalvælger bliver på sofaen. Det bliver, med historikeren Timothy Garton Ash' ord, et »glashus fyldt med folk, der kaster sten«.

Vi ønsker Angela Merkel held og lykke med at få etableret en stabil regering – og til at få gjort op med de tyske illusioner. Det europæiske projekt afhænger af Tysklands vilje til at udvikle en sammenhængende vision for Europa. Det er den eneste regering i EU, der har styrken til at gøre det. *ony*

Underhus

TIRSDAG i denne uge havde Folketinget premiere på en ny spørgetime, hvor partilederne kan konfrontere statsministeren direkte. Den nye debat, som skal finde sted én gang om måneden, afløser den hidtidige spørgetid. Målet er en times direkte duel, hvor de politiske hovedaktører kan ses på tv for fuld udblæsning. Inspirationen kommer fra det britiske Underhus, »The Mother of all Parliaments«, hvorfra vi andre fra tid til anden ser bidder af ophedede, barske og underholdende diskussioner mellem overordentlig veltalende aktører.

FOLKETINGETS formand, Mogens Lykketoft (S), har forklaret, at omlægningen forhåbentlig kan få flere danskere til at interessere sig for Folketinget og politik i det hele taget.

ET fromt ønske. Det blev også en from premiere, som Lykketoft var toastmaster for. Lykketoft havde for debatten udtalt til DRs hjemmeside: »Man må ikke sidde og råbe hurra og øv. Men man må gerne med sit kropssprog signalere, om man er enig eller uenig med talerne.«

MEGET mere skete der ikke. Det blev netop en øvelse, hvor Folketingets medlemmer kejtede forsøgte sig med nyt kropssprog og lidt uartig støj. Måske havde det hjulpet, hvis statsministeren var blevet konfronteret lidt hårdere. Nu blev det i stedet oppositionsleder Lars Løkke Rasmussen (V), der kom i defensiven med en uigenomtænkt udtalelse om skopriser. Begge parter kunne være tjent med mere substans og mindre oratorisk udklædningsfest. *jjj*

DEBAT

Opråb til UVVU

Frans Gregersen, professor i dansk sprog, Københavns Universitet
Jens Hjorth, professor i astrofysik, Københavns Universitet
Jeppe Dyre, professor i fysik, Roskilde Universitet
Marie Louise Nosch, professor MSO i historie, Københavns Universitet
(Alle er ledere af grundforskningscentre)

En svindler er en person der snyder og bedrager. Svindel forekommer også i forskning, selvom det heldigvis er uhyre sjældent, fx ved at frit opfundne data publiceres som egne videnskabelige målinger. Så snart der er mistanke om svindel, må forskningsinstitutionerne reagere hurtigt og effektivt ved at konsultere fagfolk, gerne fra hele verden. De kan hurtigt finde ud af, om der faktisk er tale om svindel eller ej, så tilliden til forskningen kan opretholdes.

I Danmark dømmes en forsker som videnskabeligt uredelig, hvis han eller hun svindler. Men som noget særligt og helt besynderligt, kan man nu også dømmes videnskabeligt uredelig – »scientifically dishonest« som det hedder i den officielle oversættelse – hvis man begår uforsætlige fejl.

Det fremgår af et udkast til afgørelse fra UVVU (Udvalgte Vedrørende Videnskabelig Uredelighed) i en klage over professor ved Københavns Universitet, overlægge ved Rigshospitalet Bente Klarlund Pedersen.

Bente Klarlund er af den danske offentlighed kendt for sin utrættelige kamp for folkesundheden, især nytten af motion. I udlandet er hun også kendt, men her primært som en af Europas førende og mest citerede fysiologer, ikke mindst via sin epokegørende opdagelse af at muskler kan producere hormoner.

Vi har læst udkastet til UVVU-afgørelsen, som er frit tilgængeligt på

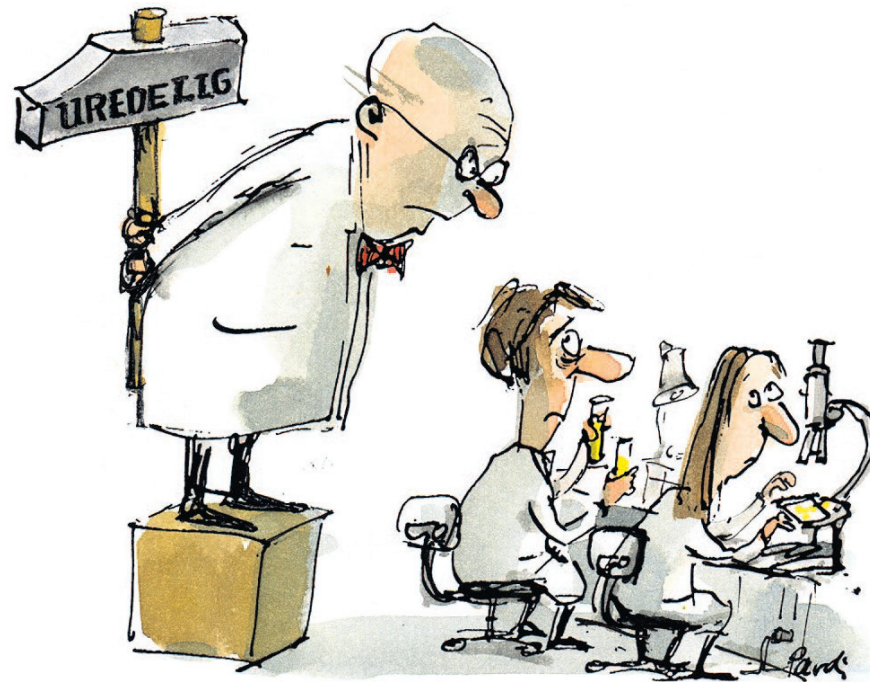

ILLUSTRATION: CHARLOTTE PARDI

nettet. Hvis afgørelsen opretholdes, kan den efter vores opfattelse have alvorlige og ganske utilsigtede konsekvenser for dansk forskning.

Af godt 80 klagepunkter frikendes Klarlund for langt de fleste, hvilket i sig selv er bemærkelsesværdigt. Men hun foreslås dømt for at have stolet på Milena Penkowa i deres videnskabelige samarbejde, altså for selv at være offer for en svindler (!). Og for mindre fejl i nogle videnskabelige artikler. Intetsteds i den 70 sider lange tekst dømmes Klarlund for at have forsøgt at snyde.

Man kan altså blive stemplet som uredelig af et officielt dansk statsorgan, hvis man begår uforsætlige fejl som et sypersoners udvalg efter to års nærlæsning finder burde have været undgået. Så vidt vides kan noget sådant ikke ske i andre lande. I udlandet betyder en dom for at være »scientifically dishonest«, at man har snydt, kort og godt. Det er vel egentlig også det der ligger i ordene, lige som i

ordet »uredelig« i dansk dagligsprog.

Såfremt afgørelsen opretholdes, kan konsekvenserne blive ganske alvorlige for dansk forskning. For det første: Enhver kan begå fejl, også forskere – faktisk er det ikke ualmindeligt. Hvis vi opdyrker en kultur som ikke kan acceptere det, men stempler den, der begår uforsætlige fejl som uredelig, fremelsker vi forsigtig-peter-type forskere, som aldrig vil kunne opdage noget nyt.

Den nye praksis vil for det andet kunne få konsekvenser for internationale forskeres ophold i Danmark. Hvis det stadfæstes som praksis, at fejl der er begået uden nogen intention om at snyde, i visse tilfælde taksæres som uredelige, vil gæsteforskere også kunne blive kendt uredelige her i landet. I det internationale forskersamfund er uredelighed imidlertid, som nævnt, betegnelsen for noget meget alvorligere, nemlig bevidst fusk. Der er derfor en reel risiko for at internationale topforskere – såfremt de

får kendskab til Klarlundafgørelsen – vil trække sig fra samarbejder med danske forskere i begrundet frygt for at blive erklæret uredelige.

Endelig vil den her anlagte praksis skabe precedens for at simple fejl giver carte blanche til at indklage enhver konkurrent til en bevilling eller en stilling for UVVU. Og mon ikke UVVU efter to års granskning vil kunne finde en fejl eller to, hvorefter konkurrenten evt. bliver erklæret uredelig og dermed er ude af spillet. Vi ved ikke om det går så galt, men risikoen er der.

Hvem kan have glæde af en sådan praksis? Ingen, allermindst dansk forskning som i disse år skal kæmpe om de bedste hoveder og tiltrække de største talenter. Det er vigtigt at gøre sig klart, at Danmark er en meget lille forskningsnation som er helt afhængig af internationale samarbejder.

Vi håber, at UVVU ved sin endelige behandling af sagen vil overveje konsekvenserne for dansk forskning i det store, internationale perspektiv. Ifølge loven om UVVU er organet oprettet »til styrkelse af dansk forsknings troværdighed«. En stadfæstelse af udkastet til afgørelse i Klarlund sagen som den endelige dom vil formentlig føre til det modsatte.

Omskårede drenge

Poul Erik Hornstrup
Holger Danskesvej 108, 2000 Frb.

I Weekendavisen den 27. september går Jakob Schow-Madsen i debat med sit radikale parti om omskåring af drenge. Han er ganske vist ikke villig med det, men er et forbud nu ikke bare endnu et udslag af lovgivernes trang til at blande sig i det enkelte individs liv?

Overvejelsen er påskønnelsesværdig, og Schow-Madsen kan have ret i, at lov-

Masseuniversitet. Vi forstår ikke, hvad der forventes af censorerne, hvis vi ikke længere skal være med til at sikre, at der er akademisk niveau på universitetets uddannelser i henhold til de studieordninger, der gælder for uddannelserne.

Censorerer i Cirkus Absurdum

AF ANNE KIRSTINE HOUGAARD
OG KARSTEN PEDERSEN

Censormand og censornæstformand ved Humanistisk Informatik, Aalborg Universitet

Det har indtil nu været vores holdning som censorformandskab for uddannelserne under Humanistisk Informatik ved Aalborg Universitet, at vi ikke vil kommentere forhold vedrørende uddannelserne i offentligheden. Foranlediget af Niklas S. Hessels forsidsartikel »Akademisk Alarm« i Weekendavisen den 4. oktober, finder vi dog grund til at kommentere enkelte forhold om kommunikations- og informationsuddannelserne ved AAU.

Rektor ved Aalborg Universitet (AAU), Finn Kjærdsdam, citeres i artiklen for at sige, at de faglige problemer på Humanistisk Informatik er af nyere dato. Men det er ikke tilfældet. Kritikken fra censorerne starter nemlig ikke i 2012. I 2012 skærpes den, men der har været gennemgående kritikpunkter gennem de sidste ti år – blandt andet kritik af den anvendte litteratur i uddannelserne.

Også niveauet af de studerendes specialer, har vi på vegne af censorerne tidligere informeret ledelsen om, havde en bekymringsvækkende udvikling. Og her skal det tilføjes, at det er en kritik, der kommer fra et næsten enigt censorkorps med 88 personer.

Replik. Regeringens nye togplan – som betyder hurtigere og bedre tog, nye arbejdspladser og mindre forurening – er en stor sammenhængende plan. Derfor kan man ikke, som Frede Vestergaard, pille enkeltelementer ud og se på dem isoleret.

Regeringen på sporet med togfond

AF PIA OLSEN DYHR
Transportminister, SF

Regeringen har netop indledt forhandlinger om en ny togplan for Danmark, der bygger på en togfond med 28,5 milliarder kroner. Det kommer til at betyde hurtigere og bedre tog, og vil blive den største forbedring for de danske togpassagerer siden åbningen af Storebæltsbroen i 1997.

Vi vil opnå markant hurtigere rejsetider, som vil rykke Danmark tættere sammen. Effekterne vil sprede sig som ringe i vandet til hele landet. Det vil samtidig skabe tusindvis af arbejdspladser, når nye skinner skal lægges, signaler udskiftes og anlæg bygges. Og når vi får etog i stedet for dieseltog vil stort set hele DSB's udledning af CO₂ forsvinde.

Det er en stor sammenhængende plan. Derfor kan man heller ikke, som i journalist Frede Vestergaards artikel i Weekendavisen den 4. oktober, pille enkeltelementer ud og se på dem isoleret.

Broen over Vejle fjord er en vigtig del af Togfonden, da den skal sikre, at *Timemodellen* med tog på kun én time mellem en række større byer, kan gennemføres. Vejle fjordbroen koster cirka 4,3 milliarder kroner

og bidrager på tre vigtige punkter til realiseringen af Timemodellen:

For det første giver den direkte forbindelse en meget mere lige linjeføring af banen, hvorfor man kan få en umiddelbar tidsbesparelse på 8-9 minutter.

For det andet sikrer det nye sæt skinner, at superlyntogene smidigt og let kan overhale de langsommere regional- og intercitytog. Sådan som køreplanen for Timemodellen er lagt, skal dette netop ske ved Vejle, og her er den nye bro en klar fordel.

For det tredje giver mere banekapacitet grundlæggende en større robusthed i togtrafikken. Risikoen for forsinkelser bliver mindre, så man yderligere kan fjerne 3-4 minutter »luft« i køreplanen. Det bidrager også til at nedbringe rejsetiden.

En ny Lillebæltsbro vil ikke give samme tidsbesparelse som en Vejle fjordbro, og selv om der nok er flere passagerer over Lillebælt, vil omkostningen pr. sparet minut køretid stadig være højere på Lillebælt.

Også derfor er Vejle fjordbroen den mest attraktive løsning. I øvrigt har jeg svært ved at forestille mig, at man vil anlægge en ny Lillebæltsforbindelse uden også at lave en vej på den. Så den samlede, realistiske pris er cirka 13 milliarder kroner.

og teoretiske kvalifikationer, der gør kandidater til værdifulde praktikere efterfølgende (...) De praktiske kvalifikationer tilegnes hurtigt i et specifikt job og outdates for øvrigt meget hurtigt – mangler de teoretiske kvalifikationer eller er de for usikre, er der til gengæld ikke noget at bygge på. En aftagercensur, der ansætter mange kandidater, fremhævede, at strukturændringerne på arbejdsmarkedet vil skærpe dette forhold markant. Derfor vil et universitet, der ikke tager bestik af dette, nemt degradere sig selv til et B-universitet.»

Kritikkens kerne er således, at de studerende på Humanistisk Informatik ikke måles på de mål og kriterier, der angives i fagets egne studieordninger, altså måles efter standarder, der kendes fra andre universiteter. Dette fremgår klart af vores redegørelser til studielederen Tom Nyvang – som vi har et godt samarbejde med – og derfor undrer det os, at Finn Kjærdsdam på den måde sår tvivl om censorernes intentioner.

Selv om vi befinder os i masseuniversitetets tidsalder – hvilket vi helt personligt hilser velkommen – forstår vi ikke, hvad der forventes af censorerne, hvis vi ikke længere skal være med til at sikre, at der er akademisk niveau på universitetets uddannelser i henhold til de studieordninger, der gælder for uddannelserne. I givet fald ville vi udøve vores hverv på ukendte præmisser og være statister i Cirkus Absurdum.

Derudover vil jeg gerne understrege, at regeringen med Timemodellen ikke har fravalgt en Kattegatforbindelse. De to projekter kan ikke erstattes hinanden, de kan derimod godt supplere hinanden. Jeg har for eksempel svært ved at forestille mig, at man med de meget store investeringer i en Kattegatforbindelse ikke alligevel vil sørge for, at rejsetiden mellem Aarhus og Aalborg også kom ned på en time – som man gør med Timemodellen.

Og man kan vel heller ikke forestille sig ikke at gøre noget for Fyn, Sønderjylland og Trekantsområdet, hvis Midt- og Nordjylland får en Kattegatbro?

Vi arbejder derfor fortsat målrettet videre på at afslutte de såkaldt strategiske analyser om fremtidens trafikudfordringer med det bedst mulige datagrundlag, så der kan blive taget fornuftige politiske beslutninger om fremtidens danske infrastruktur.

Men det betyder ikke, at vi bør vente med et projekt som Timemodellen, som vi allerede ved, vil give passagererne store forbedringer i togtrafikken og gavne både miljøet og klimaet. Derfor arbejder regeringen også på, at komme i gang med at realisere planen hurtigst muligt.